

KAUSIKONSERTTI

Mahler V

OULU
SINFONIA

Käsiohjelma 3 €

Torstai 10.10.2024 klo 19.00
Madetojan sali

Johannes Gustavsson kapellimestari
Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteri
Oulu Sinfonia

Ohjelma

Johannes Gustavsson kapellimestari
Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteri
Oulu Sinfonia

Gustav Mahler (1860–1911):
Sinfonia nro 5 (1904)

I

1. Trauermarsch (Surumarssi)
2. Stürmisch bewegt (Myrskyisästi)

II

3. Scherzo

III

4. Adagietto
5. Rondo – Finaali

Kesto noin 1 h 20 min (ei väliaikaa)

Yhteistyössä:

KESKI-POHJANMAAN

Kamari

ORKESTERI

Varaslähtö Ravintola Preludissa klo 18.30.
Keskustelu illan konsertista.

Gustav Mahler oli aikansa tunnetuin ja ahkerin kapellimestari, joka ajoi itsensä taukoamattomalla työnteolla liian aikaiseen kuolemaan. Mahlerista oikeastaan alkoi se kapellimestarikultti ja -moraali, jonka monet yhä tunnistavat. Koska varsinkin oopperataloissa orkesteri soitti yleensä vähintäänkin huolettomasti eikä harjoituksiin varattu aikaa, Mahler aloitti uuden kulttuurin vaatiessaan kurinalaista soittoa, sitkeätä harjoittelua ja jokaisen soittajan tinkimättömyyttä panosta. Mahlerin päätyö oli aina oopperataloissa, merkittävimminkin Wienin valtionopperassa ja New Yorkin Metropolitan-oopperassa, mutta hän työskenteli yhtä intensiivisesti ja muusikoilta kaiken vaatien myös orkestereiden parissa. Sävellystyölle jäi aikaa vain kesälomilla.

Mahlerin suosituin sinfonia lienee numero viisi, joka valmistui kahtena kesänä vuosina 1901 ja 1902 Maierniggissa. Säveltäjä oli hankkinut joitain aikoja aiemmin järven rannalta, syrjäiseltä alueelta kesähuvilan, jonka pihalla ollut vaatimaton mökki oli Mahlerin työhuone. Nuo vuodet olivat Mahlerin parhaita: hän johti menestyksekkäästi niin Wienin valtionoopperaa kuin filharmonikoita ja tapasi syksyllä 1901 **Alma Schindlerin**, josta jo seuraavana vuonna tuli hänen vai-

monsa. Kahtena tuotteliaana kesänä hän sävelsi yhtä aikaa kolmea sinfoniaa, numeroita 5, 6 ja 7.

Johann Sebastian Bach oli yhä tuolloin harvojen tuntema säveltäjä, jonka musiikkiin Mahler perehtyi vuosisadan vaihteessa huolella. Hän tilasi tuoreesti julkaistun Bachin teosten kokonaisjulkaisun ja tutustui nuotteihin löytäen niistä inspiraatiota viljellä musiikissaan aiempaa enemmän kontrapunktia eli useamman yhtäaikaisen melodian kuljetusta. Viidennessä sinfoniassa on kuultavissa ensimmäiset jäljet tästä tuoreesta Bach-innostuksesta.

Viides sinfonia on suuri kaikissa sanan merkityksissä: soittajia on paljon enemmän kuin orkestereissa yleensä ja teoksen esitys kestää helposti yli 70 minuuttia. Suuruuden määreen voi helposti liittää myös sanattoman teoksen sisältöön.

Sen enempää sinfonian sävellaji kuin osien määrä eivät ole yksiselitteisiä. Pitkään oli tapana kutsua teosta *Sinfoniaksi cis-molli*, mutta Mahler itse piti tulkintaa vääränä. Hänen mukaansa yksi sävellaji ei kata koko teosta (kuten harvoin tapahtuu sinfonioiden maailmassa), minkä lisäksi hän piti teosten järjestystä perinteestä poikkeavana, sillä toinen ja ensimmäinen osa olivat vaihtaneet

Scherzo esittelee yhden Mahlerille tyypillisen elementin, valssin, joka pyörittää kansanomaisemman ländlerin suuntaan.

paikkaa, eikä senkään tähden ollut sopivaa leimata aloitusosan sävel-lajilla koko sinfoniaa.

Ensimmäiseksi merkitty osa jakautuu kahteen osaan, kuten myös kolmas, ja siksi teosta voi pitää viisiosaisena, vaikka yleisön ysköstauot ovat vain molemmin puolin *Scherzoa*. Sinfonian alku on hätkähdyttävä: **Ludwig van Beethovenin** viidennen sinfoniaan viittaava trumpettisoolo johdattaa orkesterin surumarssiin. Hautajais-kulkueesta siirrytään myrskyisän kiihkeään osaan, jonka säveltäjä mielsi perinteisen sinfonian ensimmäiseksi.

Keskimmäinen osa kääntää sinfonian vihdoin duuriin. *Scherzo* esittelee yhden Mahlerille tyypillisen elementin, valssin, joka pyörittää kansanomaisemman ländlerin suuntaan. Kevyeksi tarkoitettua tanssirytmää värittää läpi osan toistuva käyrätorvisoolo.

Sinfonian tunnetuin osa, *Adagietto*, vangitsee tunnelman poiketen kaikesta sitä ympäröivästä. Keskelle suuren orkesterin äänestä sinfoniaa Mahler kirjoittaa yksinkertaisen ja intensiivisen hitaan osan vain

jousille ja harpulle. Se on sinfonian painava sydän ja syystäkin suosittu myös ympäristöstään irrotettuna – perinteen aloitti jo vuonna 1909 **Henry Wood** Lontoon Proms-konsertissa. Osan teki suurelle yleisölle tunnetuksi viimeistään **Luchino Viscontin** elokuva *Kuolema Venetsiassa* (1971), joka perustui **Thomas Mannin** samannimiseen novelliin. Sinfonia päättyy reippaaseen *Rondo*on, joka käyttää aiemmin kuultuja teemoja ja rikastaa niitä Bachilta opituilla kontrapunktin keinoilla.

Sinfonian orkestrointi teetti jostain syystä Mahlerille poikkeuksellisen paljon työtä. Kun sinfonia oli jo valmis, hän koesoitti sen Wienin filharmonikkojen harjoituksessa, minkä jälkeen teki siihen muutoksia, erityisesti lyömäsoitinten osuuksiin. Väitetään, että vielä hieman ennen kuolemaansa 1911 Mahler hioi partituurin yksityiskohtia. Hän johti itse sinfonian ensimmäisen esityksen Kölnissä lokakuussa 1904. Maailmanvalloitus ei ollut nopea: simerkiksi Lontoossa teos kuultiin kokonaisuudessaan vasta 41 vuotta myöhemmin. ♡

Johannes Gustavsson © Linda Klemmer

Johannes Gustavsson kapellimestari

Johannes Gustavssonin vuonna 2013 alkanut kausi **Oulu Sinfonian** ylikapellimestarina päättyi keskellä koronavettä 2021. Virus siirsi hänen jäähyväiskonserttinsa saman vuoden lokakuuhun. Ennen ylikapellimestarikauttaan hän toimi orkesterin päävierailijana. Gustavsson on kertonut pitävänsä Suomesta ja viihtyneensä erinomaisesti Oulussa, jonne hän nyt palaa tervetulleena vierailijana. Tästä vierailusta tekee erityisen kahden Gustavssonin hyvin tunteman orkesterin yhteiskonsertti. Hän on vuosia johtanut säännöllisesti myös **Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteria**.

Johannes Gustavssonilla on läheinen suhde useisiin muihinkin pohjoismaisiin orkestereihin. Kotimaassaan hän tekee säännöllisesti yhteistyötä mm. Tukholman kuninkaallisten filharmonikoiden, Ruotsin Radion sinfoniaorkesterin ja Göteborgin sinfoniaorkesterin kanssa. Oulussa vietetyn ylikapellimestarikautensa jälkeen hän suunnitteli antavansa myös itselleen hiukan aikaa: ”Olin pitkään ylikapellimestari kahdessa paikassa samaan aikaan. Se teetti paljon työtä ja on hyvin antoisaa, mutta myös aikaa vievää ja vastuullista.” Vierailukonsertit pitivät kysytyn kapellimestarin silti kiireisenä. ♡

Oulu Sinfonia on maamme pohjoisin sinfoniaorkesteri. Konsertoimme viikoittain Oulun Musiikkikeskuksen Madetojan salissa. Orkesteri aloitti toimintansa vuonna 1937, sai oikeuden käyttää kaupunginorkesterin nimeä vuonna 1954 ja kunnallistettiin vuonna 1961. Nykyinen nimi otettiin käyttöön vuonna 2005.

Kausikonsertit ovat orkesterin vahva perusta. Ohjelmiston täydentävät erilaiset konserttisisällöt kuten operat ja näyttämöproduktiot, elokuvakonsertit, etno- ja jazzmusiikki ja muut rytmimusiikin konsertit. Lapsille ja nuorille on säännöllistä tarjontaa. Viime vuosina syyskausi on alkanut jalkautumiskonserteilla palvelutaloihin ja kouluihin koko Oulun alueella.

Orkesterin levytyksiin lukeutuvat mm. **Leevi Madetojan** koko orkesterituotanto ja *Okon Fuoko* -balettipantomiihin levytys **Arvo Volmerin** johtamana. Nimikkosäveltäjänä vuosina 1997–2009 olleen **Olli Kortekankaan** ooppera *Messenius ja Lucia* sai ensi-iltansa syksyllä 2005, ja samalla ooppera levytettiin Volmerin johdolla. Vuonna 2009 ilmestyi **Mozartin** aarioita ja alkusoittoja sisältävä levy, jonka kapellimestarina on **Dmitri Slobodeniouk** ja solistina **Helena Juntunen**. Keväällä 2013 ilmestyi **Kimmo Hakolan** ja **Toshio Hosokawan** kitarakonsertot sisältävä levy, solistina **Timo Korhonen** ja kapellimestarina **Santtu-Matias Rouvali**. Lokakuussa 2016 Ondine julkaisi **Klamin**

ja **Englundin** viulukonserttojen levytyksen, jonka Oulu Sinfonia teki viulutaiteilija **Benjamin Schmidin** kanssa **Johannes Gustavssonin** johdolla. Syyskuussa 2021 ilmestyi *Kaiken maailman kehtolauluja* -levy, joka sisältää **Ismo Alangon** tuotantoa, levytyksen johti **Jaakko Kuusisto**. Marraskuussa 2021 ilmestyi *Sininen Pallo* -lastenlevy, jossa mukana ovat **Tuomo Rannankari** sekä Teuvo Pakkalan musiikkiluokat ja kapellimestarina **Jaakko Jauhiainen**. Elokuussa 2022 orkesterilta ilmestyi ruotsalaisen sinfonikon **Ludvig Normanin** musiikkia sisältävä levy, jolla kapellimestarina toimi Johannes Gustavsson, elokuussa 2023 **Rumon Gamban** johdolla levytetty suomalaisia alkusoittoja sisältävä *Overtures From Finland* ja elokuussa 2024 **Aili Ikosen** teoksia sisältävä *Aili Ikonen & Oulu Sinfonia: Valo*, niinikään Rumon Gamban johdolla.

Orkesterin kapellimestareita ja kehittäjiä ovat viime vuosikymmeninä olleet **Urpo Pesonen, Paavo Rautio, Onni Kelo, Rauno Rännäli, Ari Angervo, Peeter Lilje, Arvo Volmer, Dmitri Slobodeniouk** ja **Anna-Maria Helsing**. Päävierailjoina ovat toimineet **John Storgårds, Susanna Mälkki** ja **Jaakko Kuusisto**. Syksyllä 2013 ylikapellimestarikautensa aloittaneen Johannes Gustavssonin kausi päättyi kevääseen 2021. Tammikuussa 2022 orkesterin ylikapellimestarina aloitti Rumon Gamba. ♡

Orkesterin Pulssi sykkii elämyksiä!

Oulu Sinfonian kannatusyhdistys Orkesterin Pulssi ry sykkii jäsenilleen yhä syvempiä kokemuksia musiikista.

Jäsentapaamisten pitkät taiteilijahaastattelut jatkavat siitä, mihin Varaslähtöjen lyhyet päättyivät. Oulu Sinfonian muusikoiden Virtuosi Ultimi -stipendigaala helmikuussa on Oulun kevätkauden huipputhetki.

Matkatiimimme järjestämät laadukkaat konserttimatkat johtavat kävijänsä mukavassa seurassa uusille musiikin seuduille.

Toiminnoillaan Orkesterin Pulssi rahoittaa Oulu Sinfonian muusikkojen Virtuosi Ultimi -stipendejä ja muuta tukeaan Oulu Sinfoniale.

Liity jäseneksi!

www.orkesterinpulssi.fi

OULU SINFONIAN MUUSIKOT

I VIULU

Lasse Joamets,
 I konserttimestari
 Mikko Sorri,
 I konserttimestari
 Heidi Ilmolahti, äj
 Mari Juntunen *
 Johanna Korhonen
 Tiina Kortelainen
 Oksana Kumpulainen
 Aino Liikanen
 Mia Ohenoja
 Nadya Pugacheva
 Ismo Sirén

II VIULU

Sanna Kokko, äj *
 Iida Zelenski, väj
 Laura Kangas
 Anna-Briitta Karjalainen *
 Sari Karppinen
 Sari Suihkonen
 Toni Tuovinen
 Suvi Tönkyrä-Runsteen *
 Anita Virkkala

ALTOVIULU

Johanna Tuikka, äj
 Susanna Raudasoja, väj
 Anniina Matinlassi
 Helinä Nissi
 Anna-Maija Rousselle
 Emiliano Travasino

SELLO

Oliver Erlich, soolosellisti
 Anna Liukkonen, äj *
 Katariina Kolehmainen, väj *
 Marta Podwysocka *
 Janne Varis
 Harri Österman

KONTRABASSO

Antoine Greuzard, äj
 Anne Seppänen, väj
 Fanni Hoppari
 Terhi Lassila

HUILU

Albert Stupak, äj
 Emma Tessier, väj
 Carlotta Petri
 Wenjing You *

OBOE

Matti Kettunen, äj
 Paula Nurila, väj
 Antti Turtiainen

KLARINETTI

Michał Konopiński, äj
 Eric Ortiz, väj *
 Kenneth Sjöwall

FAGOTTI

Ann-Louise Wägar, äj *
 Jordy Meulenbroeks *

KÄYRÄTORVI

Lauri Vasala, äj
 Matias Nässi, väj
 Oliver Davies *
 Mervi Huttunen *
 Pasi Salminen
 Jukka Yletyinen

TRUMPETTI

Thomas Petit, äj
 Fabio Barros Aguiar, väj *
 Pasqual Llopis *
 Jukka-Pekka Peltoniemi *

PASUUNA

Erkki Hirsimäki, äj
 Jukka Myllys, väj
 Wen Hong Low

TUUBA

Chen Hng Wong, äj *

PATARUMMUT

Petri Hänninen, äj

LYÖMÄSOITTIMET

I-Han Fu, äj
 Nathan Archer *
 Touko Leinonen *
 Alejandro Martin Agustin *
 Fabian Paul *

HARPPU

Katri Tikka, äj *

äj = äänenjohtaja   väj = varaäänenjohtaja   * = tilapäinen kiinnitys

KESKI-POHJANMAAN

Kamari

ORKESTERI

Vuonna 1972 perustettu **Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteri** (KPKO) kuuluu kansainvälisesti tunnetuimpiin suomalaisorkestereihin. Perustajansa, kapellimestari Juha Kankaan johdolla orkesteri loi kunnianhimoisen profiilin, jonka tavaramerkkejä ovat herkästi reagoiva, dynaaminen yhteissointi ja laaja ohjelmisto barokista tähän päivään. **Juha Kangas** toimi orkesterin taiteellisenä johtajana vuoden 2008 loppuun saakka ja on nykyisin sen kunniakapellimestari.

Monikymmenvuotinen yhteistyö säveltäjä **Pehr Henrik Nordgrenin** (1944–2008) kanssa on yksi esimerkki yhteistyökumppanuuksista, joille KPKO:n menestys on rakentunut. Orkesterin aktiivinen rooli oman aikansa musiikin tekijänä on tuottanut yli 190 kantaesitystä, joista monet ovat orkesterin tilauksia. Kotimaisten säveltäjien lisäksi tiiviitä yhteyksiä on luotu Pohjoismaiden ja Baltian säveltäjiin. Laajaa kansainvälistä arvostusta nauttivalle orkesterille on myönnetty muun muassa Pohjoismaiden neuvoston musiikkipalkinto vuonna 1993.

Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteri on tehnyt yli 80 äänitettä, jotka ovat herättäneet kansainvälistä huomiota ja levittäneet orkesterin mainetta maailmalla. Kotipaikkansa Kokkolan lisäksi KPKO vierailee säännöllisesti kotimaassa ja ulkomailla. Kesällä 2023 orkesteri vieraili jälleen maineikkailla Mozart-festivaaleilla Saksan Würzburgissa. Euroopan lisäksi orkesteri on konsertoinut Japanissa ja New Yorkissa.

Sakari Oramon kauden (2013–2019) päätyttyä KPKO:n taiteelliseksi johtajaksi kutsuttiin ruotsalainen viulu-taiteilija **Malin Broman**. Solistina, kamarimuusikkona ja musiikin johtajana ansioitunut Broman aloitti kautensa syksyllä 2019. ♡

KESKI-POHJANMAAN KAMARIORKESTERI MUUSIKOT

I VIULU

Reetta Kataja-Saarikettu,
vuor. konserttimestari
Reijo Tunkkari,
vuor. konserttimestari
Ida Tunkkari, äj
Kati Niemelä
Andrei Sytchak

II VIULU

Teija Pääkkönen, äj
Annica Heino, väj
Saana Parviainen
Maria Pulakka
Saana Laitinen

ALTTOVIULU

Saara Kurki, sooloaltisti
Ari Hanhikoski, äj
Inkeri Halmio-Hanhikoski
Anthony Hall

SELLO

Ulla Lampela,
II soolosellisti
Anu Lönnqvist, äj
Riina Salminen

KONTRABASSO

Oskari Hannula, äj
Anders Hellesund, väj

FAGOTTI

Visa Jämsä, äj

äj = äänenjohtaja   väj = varaäänenjohtaja

KAMARIKONSERTTI

Crossing Borders

Perjantai 18.10.2024 klo 18.00
Poiju-sali, Oulun ammattikorkeakoulu
Keskiviikko 27.11.2024 klo 19.00
Tulindbergin sali, Oulun Musiikkikeskus

Vapaa pääsy

Oulu Sinfonian Kamarimuusikot:

Nadya Pugacheva viulu

Laura Kangas viulu

Emiliano Trivasino alttoviulu

Marta Podwysocka sello

Wen Hong Low pasuuna

I-Han Fu lyömäsoittimet/tabla

Sanna Smolander piano

KAUSIKONSERTTI

Don Juan

Torstai 14.11.2024 klo 19.00
Madetojan sali

Olari Elts kapellimestari

Eri Ikeda fagotti

Oulu Sinfonia

Carl Maria von Weber:
Alkusoitto oopperasta Taika-ampuja
Fagottikonsertto
Pjotr Tšaikovski: Alkusoittofantasia Romeo ja Julia
Richard Strauss: Don Juan

Liput 29/24/16 €
ticketmaster®

KAUSIKONSERTTI

Nostalgian viemää

Torstai 14.11.2024 klo 19.00
Madetojan sali

Rumon Gamba kapellimestari
Luka Coetzee sello
Oulu Sinfonia

Ruth Gipps: Cringlemere Gardens, Impression for String Orchestra
Edward Elgar: Sellokonsertto
Johannes Brahms: Sinfonia nro 2

Liput 29/24/16 €
ticketmaster®

KAUSIKONSERTTI

Rakkaudella Roomasta

Torstai 28.11.2024 klo 19.00
Madetojan sali

Rumon Gamba kapellimestari
Oulu Sinfonia

Ottorino Respighi:
Rooman juhlat
Rooman suihkulähteet
Rooman pinjat

Liput 29/24/16 €
ticketmaster®

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 3,
PL 4, 90015 OULUN KAUPUNKI

oulusinfonia.fi

Lippujen myynti:

MADETOJAN SALIN LIPPUKAUPPA

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 3, Oulu
Puh. 050 594 9704
Avoinna Oulu Sinfonian konserttipäivisin
klo 11–19 sekä väliajalla.

TICKETMASTER

Puhelinpalvelu: 0600 10 800
(2,00 €/min. + pvm), avoinna
ma–pe klo 8–21, la 8–21 ja su 10–18.
Verkkokauppa: www.ticketmaster.fi
(ei kausikortit eikä minisarjat):
*Ticketmasterilla on ympäri Suomen
yli 80 lippukauppaa, joista voit ostaa
lippuja sekä noutaa varauksesi.*